

ענת סרנובסקי, העולם הזה

סטף ורטהיימר:

„אני נגד שבוע מקוצר לעובדי השרותים!“

שבוע עבודה מקוצר – או, כמו שהוא נקרא בעיבור, שבוע-עבודה בן חמישה ימים. הממשלה לא קיבלה בישרי בתה השבוע כל החלטה. גם בעניין זה הוחלט לדחות את ההכרעה לשבוע הבא.

סטף ורטהיימר מנהריה הנהיג במפעלו שבוע עבודה מקוצר כבר לפני כמה שנים.

- כמה זמן הנהיג עובדיך משבוע עבודה מקוצר? כבר 8 או 10 שנים.
- למה הנהיג זאת? רצינו לשפר את התנאים לעובדים בתעשיית-הייצור. זה לא נעשה רק מתוך שיקולים כספיים, אלא כדי ליצור תנאי-עבודה נוחים, שעות-עבודה. זה עניין של תרבות.
- ומה דעתך על ההצעה להנהיג שבוע מקוצר בכל מיגזרי המשק? בישראל המצב משונה מאוד. יש כאן ארבעה מיליון אורחים. 1.2 מיליון עובדים תיאורטית. 60 אחוז מהם עובדים בממשלה, בכיחון, במערכת-החינוך, בכריאות. זאת אומרת, חיים מהממש-

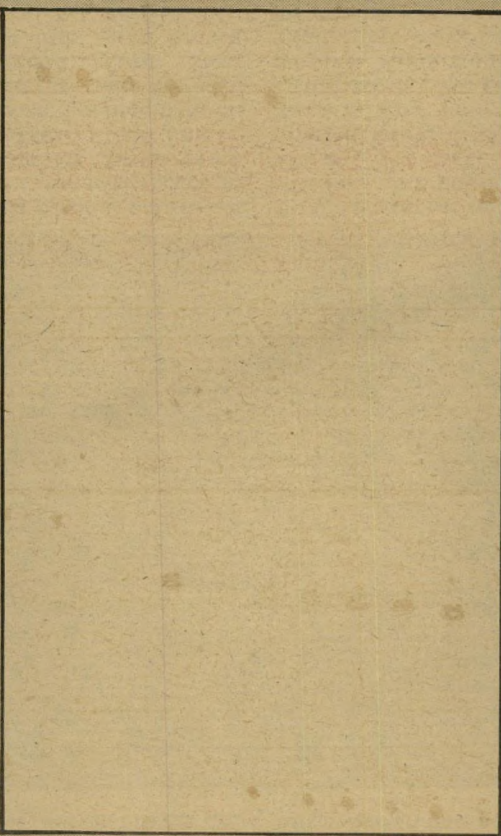
עבודה

לה. ואילו ה־40 אחוז הנותרים הם אורחים, קיבוצים, אנשים פרטיים, ערבים. אלה מהווים מיעוט במדינה, ואין להם אפילו זכויות של מיעוט.

● למה אתה מתכוון? המיפלגות הגדולות, הליכוד כמו המערך, רצים אחרי ה־60 אחוז. כמו שבאמריקה רצים אחרי ג'נרל מוטורס. עכשיו כולם החליטו לקנות את הקולות של ה־60 אחוז. לתת להם שבוע-עבודה בן חמישה ימים, ולהעניש את אלה שעובדים באמת במדינה. אלה שעובדים בתעשיית-הייצור. אלה שמגיע להם פרס. יוצא שכאן בישראל נותנים ל־60 אחוז פרס, ומכבידים על ה־40 אחוז. ובסוף המדינה היא באופטייר.

● במעבר לשבוע-עבודה מקוצר בכל המיגזרים ייחפך כסף. ה־60 אחוז, אלה החיים מהממשלה, יתנו להם עוד יום-חופש. טוב היה אם במקום זה היו שולחים שליש מהם הביתה. כך היו חוסכים באמת כסף!

● אז אתה בעד או נגד שבוע-עבודה מקוצר? אם הכוונה היא רק לעובדי-התעשייה, או בוודאי שאני בעד. מגיע להם. אבל אם הכוונה גם לעובדי-השרותים, אז אני מתנגד לזה. (רונית אנטלר)

פקידה:

„להוריד יום-עבודה אך לא אותו היום!“

כל כמה שנים מדברים על קיצור שבוע-העבודה. ואחרי כך לא קורה שום דבר. גם עכשיו מדברים עליך, וגם עכשיו יש תומכים ויש מתנגדים. וכל אחד אומר כמה דברים משכנעים לחיזוק דעתו.

גברת צעירה אחת. שהשביעה אותי שלא לכתוב את שמה ואת שם המוסד בו היא עובדת. מן ימטרו אותה מייד, אמרה לי שלמי דעתה קיצור שבוע-העבודה יתרום מאות אלפי שעות-עבודה למשק. הכיצוד? שאלתי אותה.

אני עובדת כבר שמונה שנים במקום הזה. שעות-העבודה שלי הן 8³⁰ בוקר ועד 4 אחרי-הצהריים בחורף, ועד 3³⁰ בקיץ. כך כל יום, מלבד היום השישי, שבו אני עובדת עד השעה 1.00.

את בוודאי מבינה שלפעמים אני צריכה ללכת לבית-הספר של בתי, כדי לדבר עם מורה, ופעם אחרת אני צריכה לדבר עם המנהלת. לפעמים אני צריכה לסדר משהו בקופת-חולים. ולפעם מים אני מוכרחה לגשת לכיטוח הלאומי או למישרד ממשלתי אחר.

פעם בכמה זמן אני חייבת ללכת לקוסמטיקאית. וכל שבוע אני הולכת למיספרה. וגם כד צריכים לבחור פה ושם, ופעם צריך לחתום הלוואה לחבר, ופעם אחרת אני מרגישה שאם אני לא פוגשת חברה לשיחה אינטימית, אני אצא מדרתי.

● מה כל זה שייך לקיצור שבוע העבודה? מפני שאין לי אף יום אחד פנוי, מלבד יום-השבת שבו הכל סגור ומסוגר, אני פשוט גונבת ימים. כל חודש אני לוקחת את

עבודה

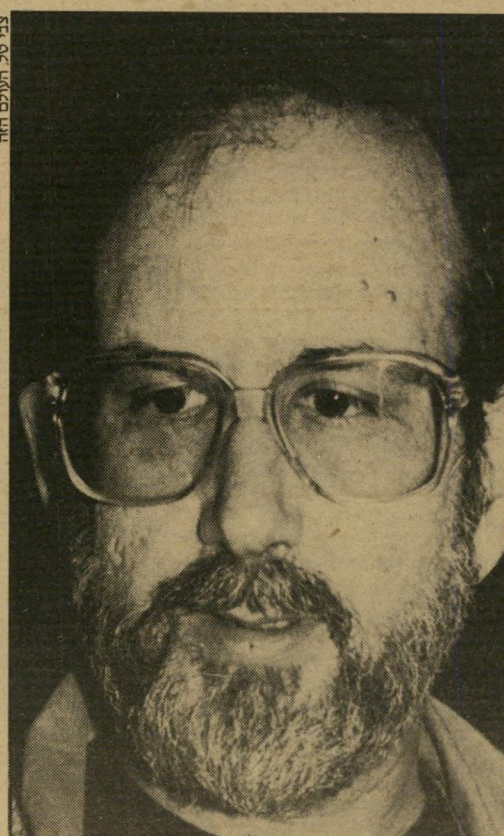
יום-המחלה, שכאילו מגיע לי בלי פתק של רופא, ומדי חודשיים-שלושה אני גם מביאה פתק מרופא שיש לי אנגינה חזקה, או כאבי-בטן, ואני מתחפפת לי לסידורים.

● כמה ימים כאלה את גונבת בשנה? תעשי חשבון: 12 יום בלי פתק של רופא. עוד איזה 10 ימים עם פתק של רופא. ועוד כמה ימים בשביל להמשיך את השבת, ואל תשכחי להכפיל את זה במספר הבחורות העובדות יחד איתי במפעל. כל זה ביחד זה מאות ימי-עבודה.

● ואם תעבדי רק חמישה ימים זה לא יהיה? הרי כולם יעבדו חמישה ימים. ואם תצטרכי ללכת לבני-מזרח הלאומי שוב תגנבי ימים.

לכן אני חושבת שצריכים לחלק את היום הנוסף. שכל מוסד גדול יבחר לו יום אחד, ואם, נניח, היום הפנוי שלי יהיה ביום הראשון, אוכל לעשות את כל הסידורים ביום הראשון. ולפעמים, כשאין סידורים, גם ליהנות מיומיים חופש.

● כלומר, את בעד שבוע מקוצר לעם ישראל, אבל לא שכולם ישבתו בשישי-שבת? שישבתו מתי שהם רוצים, אבל אם מישהו חושב כאן על יעול ועל חיסכון בגניבת ימי-עבודה, כראי לחשוב על אפשרויות שונות. (דניאלה שמי)

צבי טל, העולם הזה

מייקל לדין:

„לא רוצים לדעת את האמת בפרשת איראן!“

בעוד שארצות-הברית מרותקת אל אוליבר (אולי) נורת', ומפתחת מה שכבר זכה בכינוי „אולימניה“ ובעוד ג'ון פוינדקסטור מחליף את מקומו של הקולונל (נורת') כחול-העיניים, ונאבק על אהדת הציבור מדי יום, ישב בביתו בוואשינגטון מייקל לדין, גיבור אחר של פרשת איראן. וכסס את ציפורניו מרוב מתח או אכזבה.

לדין היה אמור לככב עוד לפני שהגיע תורם של נורת' ופוינדקסטור. חלה דחיה במועד הזמנתו. ועוד דחיה ועוד דחיה. שוחחתי עימו בעת ששיניו צפינו בהצגה הגדולה ביותר של אמריקה. בשבוע שעבר.

פרשנות

● אתה חש מתוסכל על שאין מעוניינים לשמוע את גירסתך? מצד אחר מחמיא לי שכבר אין טוענים שניסית לעשות רווחים אישיים מעסקת-הנשק האיראנית, כפי שטען מי שטען קודם-לכן. מצד שני אני חש שבנייעמי לא רוצים לדעת את האמת. פשוט לא רוצים: מחפשים קורבן-תורן, לזרוק עליו את כל הסיפור הזה.

● אסילו מצאו קורבן מת — ראשיהסי-איי-איי המנוח ויליאם קייסי... כן. אני מקווה שיגיע תורו של רוכרט מקפרלן לדבר בארץ-כות, ואז ייצאו צדרים נוספים לאור. לא, לא שוחחתי עימו. מקפרלן ואני מנועים מלקיים מגע, כל עוד נמשכת החקירה בפרשה. התייעצתי עם פרקליטי בקשר לכך.

● כלומר: מקפרלן הוא תיקונתך האחרונה להוציא את האמת לאור בפרשת איראן. לא. אני פועל בשקט למען זימוני המהיר להעיד בפני הוועדה המיוחדת החוקרת את הפרשה. חוץ מזה, ידוע לי על אנשים נוספים המעוניינים להעיד, אך שהדבר נמנע מהם מסיבות שונות. למשל הישראלים — רויד קמחי, יעקב נימרוזי ואל שווימר. (דפנה ברק)